

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci **žalobce: J. H.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2014, č. j. DSH/3184/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2014, č. j. 17 A 23/2014 – 42,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2014, č. j. 17 A 23/2014 – 42, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 14. 11. 2013, č. j. MMP/235671/13 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 15. 9. 2013 v době okolo 17:09 hod. v Plzni na ulici Edvarda Beneše přibližně 200 m před křižovatkou s ulicí Zborovská překročil při řízení motorového vozidla tov. značky Audi A6, reg. zn. X, nejvyšší dovolenou rychlost v obci, tj. 50 km/h, při odečtu možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h o 43 km/h. Dále byl uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu ve spojení s § 6 odst. 8 písm. a) a b) tohoto zákona, neboť neměl při řízení vozidla u sebe řidičský průkaz a osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu. Za uvedené přestupky byla stěžovateli podle § 125c odst. 4 písm. d)

zákonu o silničním provozu uložena pokuta ve výši 6 000 Kč a podle § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 7 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Stěžovateli byla rovněž uložena povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

I. Vymezení věci

[2] V podané žalobě stěžovatel namítal, že jeho zmocněnec K. S. v podání ze dne 22. 1. 2014 výslovně požádal o doručování písemností na emailovou adresu X, avšak na tuto adresu žádnou písemnost neobdržel. Správní orgány se ani nepokusily o doručení písemností na tuto adresu. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí, aniž by stěžovatele řádně vyzval k doplnění odvolání v souladu s § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

[3] Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že stěžovatel o doručování na adresu X požádal v podání, které nebylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem. Tato skutečnost jasně vyplývá z obsahu spisu. Tvrzení stěžovatele, že v rozhodné době disponoval důvěryhodným elektronickým podpisem, v tomto směru nemůže obstát, když dle § 37 odst. 4 správního řádu je za bezvadné elektronické podání považováno pouze takové, které je opatřeno uznávaným elektronickým podpisem. Jelikož podání ze dne 22. 1. 2014 nebylo v zákonem stanovené lhůtě řádně doplněno podáním obsahujícím uznávaný elektronický podpis, správní orgán k němu správně nepřihlížel. Ze skutečnosti, že na podkladě tohoto podání správní orgán dal podnět k výmazu zákazu řízení motorových vozidel z evidenční karty řidiče - stěžovatele (z důvodu existence včasného odvolání), nelze dovodit, že by k tomuto podání mělo být přihlíženo i přesto, že nesplňuje zákonem stanovené náležitosti, neboť v souvislosti s podnětem k výmazu zákazu řízení postupoval správní orgán prvního stupně ex officio.

[4] Elektronické podání ze dne 9. 12. 2013, které stěžovatel řádně doplnil, obsahovalo naopak požadavek na doručování na elektronickou adresu Y. Ze správního spisu vyplývá, že na tuto adresu se správní orgány pokusily doručit výzvu k odstranění vad odvolání i napadené rozhodnutí. Soud měl za dostatečný doklad o tomto doručování výtisk emailové zprávy o odeslání písemnosti z adresy oprávněných osob. Je zřejmé, že tento způsob doručování jiné písemné potvrzení ani neumožňuje. Rozhodující v takových případech pro řádné doručení je aktivita adresáta, který je povinen následující pracovní den po odeslání emailové zprávy její přijetí potvrdit zprávou, která obsahuje uznávaný elektronický podpis. Teprve toto potvrzení plně nahrazuje např. doručenkou při doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Zástupce stěžovatele nepotvrdil přijetí ani výzvy k doplnění odvolání ani žalobou napadeného rozhodnutí, proto správní orgány správně doručovaly tyto písemnosti na adresu trvalého bydliště zástupce, kam byly doručeny fikcí podle § 24 správního řádu po uplynutí úložní doby.

[5] Stěžovatel konkrétním způsobem nezpochybnil ve správním spise obsažený Protokol o přijetí elektronického podání a o výsledcích kontroly digitálních podpisů ze dne 22. 1. 2014, z něhož jednoznačně vyplývá, že zpráva v tento den doručovaná správnímu orgánu nebyla podepsána platným elektronickým podpisem. Soud proto neprovedl pro nadbytečnost navržený důkaz ohledáním počítače zástupce stěžovatele

pokračování

znalcem za účelem zjištění, zda stěžovatel v uvedené době disponoval platným elektronickým podpisem či nikoli, neboť rozhodující v dané věci je skutečnost, že konkrétní písemnost ve spise obsažená požadovaným způsobem podepsána nebyla.

[6] Za podstatný považoval soud rovněž fakt, že odvolání neobsahovalo žádné důvody, které by zpochybňovaly zákonnost či věcnou správnost prvostupňového rozhodnutí. O potřebě doplnit takové důvody k řádnému přezkoumání napadeného rozhodnutí byl včas stěžovatel poučen, když současně s výzvou k předložení originální plné moci byla přímo stěžovateli také zaslána výzva k doplnění odvolání. Jelikož stěžovatel reagoval předložením plné moci správnímu orgánu, není pochyb o tom, že musel vědět i o obsahu druhé výzvy zasílané současně a týkající se nutnosti doplnit odvolání. Protože předložil plnou moc pro svého zástupce, je také nepochybné, že byl v této době se svým zástupcem v kontaktu a že mohl seznámit svého zástupce i s výzvou k doplnění odvolání, pokud o ní dosud jeho zástupce nevěděl. Jelikož odvolání ani za těchto okolností nebylo doplněno, je zřejmé, že správní orgány nepochybily v žádném případě takovým způsobem, že by to mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[7] Další žalobní námitka směřovala do správnosti měření rychlosti vozidla, kdy dle stěžovatele chybí na fotografii z měřicího zařízení zaměřovací kříž, který je dle návodu k obsluze obligatorní součástí záznamu. Krajský soud k této námitce nejprve poukázal na to, že byla uplatněna až v žalobě, ačkoliv měl stěžovatel možnost ji uplatnit již v řízení před správními orgány. Tato námitka se tak jeví jako účelová. Dále uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že k měření rychlosti jsou používána různá radarová zařízení, z nichž pouze některá označují zaměřovací kříž i na fotografii, kdežto jiná zařízení tento zaměřovací kříž zobrazují pouze na displeji při měření. Fotografie ze záznamu o přestupku nevyvolává pochybnosti, že bylo zaměřeno a změřeno právě vozidlo stěžovatele, a to celé zepředu, včetně registrační značky, zhruba uprostřed snímku. Žádné jiné vozidlo se na fotografii nevyskytuje. K tomu je ve spise založen i platný ověřovací list radarového zařízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[8] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností.

[9] Uvádí, že v řízení před krajským soudem odkázal na Potvrzení o přijetí elektronického podání, zasláné stěžovateli Magistrátem města Plzně emailem dne 23. 1. 2014 v 8:08 hodin. Předložil soudu printscreen tohoto potvrzení spolu s printscreenem učiněného podání a vyjádřil názor, že z obsahu těchto emailů zcela jednoznačně vyplývá, že podání bylo opatřeno elektronickým podpisem. Přílohou Potvrzení o přijetí elektronického podání je samotné podání stěžovatele opatřené jasně viditelným elektronickým podpisem. Stěžovatel též předložil zobrazení detailů elektronického podpisu, ze kterých je viditelné, že elektronický podpis byl platný a certifikát byl vydán důvěryhodným vydavatelem (PostSignum). Dále navrhl, v případě pochybností, ustanovit znalce z oblasti IT (kybernetika), kterému by zástupce stěžovatele dal k dispozici svůj počítač za účelem ohledání a posouzení předmětných emailů.

[10] Závěr soudu, že stěžovatel nezpochybnil obsah Protokolu o přijetí elektronického podání a o výsledcích kontroly digitálních podpisů ze dne 22. 1. 2014, není pravdivý. Stěžovatel zpochybnil obsah uvedeného protokolu tím, že předložil výtisk odchozího emailu spolu s výtiskem potvrzení o přijetí této zprávy, a to s viditelným elektronickým podpisem podatele. Samotný výtisk odchozího mailu dle názoru soudu dostatečně prokazuje, že tento byl odeslán. Při uplatnění principu zásady rovnosti stran by tedy pro stěžovatele mělo být předložení samotného odchozího emailu viditelně opatřeného elektronickým podpisem dostatečné k úspěchu ve věci; tím spíše musí být dostatečné k odůvodnění nutnosti provedení dokazování navrženým znaleckým posudkem.

[11] Krajský soud pochybil, zamítl-li návrh na provedení důkazu znaleckým posudkem či znaleckým ohledáním. Tento návrh byl dostatečně odůvodněn a nutnosti jeho provedení svědčily důkazy předložené stěžovatelem. Důkazní návrh byl způsobit prokázat pravdivost tvrzení stěžovatele a zcela vyvrátit tvrzení žalovaného, jak je zřejmé z posudku, který stěžovatel předkládá Nejvyššímu správnímu soudu. Tento posudek též osvědčuje, že podání ze dne 22. 1. 2014 bylo opatřeno zaručeným elektronickým podpisem vydaným důvěryhodnou certifikační autoritou.

[12] Stěžovatel se dále neztotožňuje se závěrem krajského soudu, že ho Magistrát města Plzně vyzval k doplnění odvolání. Dle § 34 odst. 2 správního řádu se písemnosti doručují zástupci. Doručení přímo zastoupenému nemá účinky na běh lhůt. Doručením výzvy k doplnění odvolání přímo stěžovateli tak nemohla začít běžet lhůta pro doplnění odvolání. Je pravdou, že sám stěžovatel (nikoliv zástupce) reagoval na výzvu předložením plné moci správnímu orgánu. Ve správním spise však neexistuje žádná skutečnost, která by nasvědčovala, že se o výzvě dozvěděl zástupce stěžovatele.

[13] Stěžovatel dodává, že se zdržuje v P. Když se dne 10. 3. 2014 dostavil do svého bytu v Pl. a našel ve schránce výzvu k doplnění odvolání/plné moci, vytiskl si plnou moc, a odnesl ji podepsanou na příslušný úřad. Z čeho krajský soud dovodil, že se o výzvě dozvěděl i zástupce stěžovatele, mu není zřejmé.

[14] Ostatně, i kdyby stěžovatel předal výzvu k odstranění vady podání dne, kdy se s písemností seznámil (10. 3. 2014), svému zástupci, pak by stejně žalovaný vydal rozhodnutí dříve (dne 14. 3. 2014) než by uplynula lhůta pro doplnění odvolání. Stěžovateli nelze klást k tíži, že se nesejde se svým zástupcem okamžitě poté, co v poštovní schránce nalezne písemnost od správního orgánu, případně, že si písemnost nevyzvedne v úložní době, neboť právě z důvodů, aby se nemusel předáváním písemností zaobírat, zmocnil k doručování písemností svého zástupce.

[15] V odvolacím řízení mohl stěžovatel konkrétně argumentovat nesprávností rozhodnutí, což ostatně učinil též v podané žalobě. Chápe výtku soudu, že není obecně vhodné, aby si „plejádu“ argumentů ponechal až k podání k soudu, avšak nemohl tyto argumenty předložit dříve, neboť nebyl vyzván k doplnění odvolání, ač očekával, že k tomuto vyzván bude.

[16] S ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 26. 1. 2015 uvádí, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu a trvá na tom, že podání ze dne 22. 1. 2014 nebylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem. Navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[18] V replice ze dne 3. 2. 2015 stěžovatel uvádí, že žalovaný neuvedl žádný nový argument na podporu tvrzení, že sporné podání nebylo podepsáno, ač stěžovatel předložil printscreeny a znalecký posudek, dle nichž podání elektronicky podepsáno bylo. Vadu řízení před soudem dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. představuje postup krajského soudu, který ač stěžovatel předložil důkazy, které nasvědčovaly tomu, že odchozí zpráva byla opatřena elektronickým podpisem a průvodní listina z elektronické podatelny je nepravdivá, odmítl provést důkaz znaleckým posudkem, který by toto jednoznačně prokázal. Důvodem kasační stížnosti je též § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť za situace, kdy měl soud k dispozici důkazy nasvědčující tomu, že email byl opatřen důvěryhodným elektronickým podpisem, měl právní otázku platnosti podání posoudit odlišně.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[20] Krajský soud v napadeném rozsudku vycházel z Protokolu o přijetí elektronického podání a o výsledcích kontroly digitálních podpisů ze dne 22. 1. 2014, založeném ve správním spise, z něhož dovodil, že podání stěžovatele ze dne 22. 1. 2014, v němž požádal o doručování písemností na emailovou adresu X, nebylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem. Dle krajského soudu stěžovatel konkrétním způsobem tento protokol nezpochybnil.

[21] Závěr krajského soudu, že stěžovatel uvedený protokol konkrétním způsobem nezpochybnil, neodpovídá obsahu soudního spisu. Stěžovatel nejprve v žalobě namítl, že mu nebylo doručováno zákonným způsobem, neboť na emailovou adresu X, uvedenou v podání ze dne 22. 1. 2014, neobdržel po celou dobu řízení žádnou písemnost. Následně v replice na vyjádření žalovaného ze dne 11. 7. 2014 (založené na č. 1. 30 soudního spisu) uvedl následující: *V první řadě žalobce reaguje na vyjádření žalovaného k námitce ohledně doručování písemností. Žalovaný k této námitce tvrdí, že podání učiněné zástupcem žalobce dne 22. 1. 2014, ve kterém zástupce žalobce požádal o doručování na elektronickou adresu X, nebylo opatřeno zaručeným elektronickým podpisem a z tohoto důvodu stanovení doručovací adresy nevzal v potaz. Tvrzení žalovaného není založené na pravdě, neboť i správní orgán prvního stupně na toto podání reagoval žádostí podanou Registru řidičů a Policii ČR, což by neučinil, kdyby na toto podání nebylo nahlíženo jako na platné. Taktéž žalobce zasílá přílohou printscreen odchozí e-mailové zprávy, ze které je zřejmé, že elektronickým podpisem opatřena byla, jakož i příchozí zprávy z elektronické podatelny, kterou bylo potvrzeno přijetí podání*

učiněného žalobcem, které je přílohou této zprávy (potvrzení) a ze kterého je zřejmé, že důvěryhodným elektronickým podpisem opatřeno je. V případě pochybností soudu navrhuje žalobce stanovit soudního znalce v oblasti IT, který provede ohledání přijaté a odeslané zprávy na počítači zástupce žalobce.

[22] Z citovaného je zcela evidentní, že stěžovatel v řízení před krajským soudem zpochybnil tvrzení žalovaného, že podání ze dne 22. 1. 2014 nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem. K prokázání, že uvedené podání elektronickým podpisem opatřeno bylo, navrhl důkaz printscreenem odchozí emailové zprávy a printscreenem příchozí zprávy z elektronické podatelny, kterou bylo potvrzeno přijetí podání učiněné zástupcem stěžovatele, z nichž má být zřejmé, že podání ze dne 22. 1. 2014 uznávaným elektronickým podpisem opatřeno bylo. Oba uvedené printscreeny stěžovatel zaslal krajskému soudu jako přílohu repliky ze dne 11. 7. 2014 (viz č. l. 33 a 34 soudního spisu). Uvedené důkazy krajský soud v řízení neprovedl, ani se s důkazními návrhy nijak nevypořádal v napadeném rozsudku, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností (srov. nálezný Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94, publ. jako N 10/3 SbNU 51, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS). Je tedy naplněn důvod pro zrušení napadeného rozsudku dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[23] V replice ze dne 11. 7. 2014 stěžovatel dále navrhl důkaz znaleckým posudkem, přičemž úkolem znalce mělo být *ohledání přijaté a odeslané zprávy na počítači zástupce žalobce*. Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že *neprovedl pro nadbytečnost žalobcem navržený důkaz ohledáním počítače žalobce znalce za účelem zjištění, zda žalobce v předmětné době disponoval platným elektronickým podpisem či nikoli, neboť rozhodující v dané věci je skutečnost, že konkrétní písemnost ve spise obsažená požadovaným způsobem podepsána nebyla*. Takovéto vypořádání důkazního návrhu je nedostatečné, neboť předmětem sporu nebylo to, zda stěžovatel, resp. jeho zástupce, v předmětné době disponoval platným elektronickým podpisem či nikoli, ale právě to, zda konkrétní podání ze dne 22. 1. 2014 bylo podepsáno elektronickým podpisem či nikoli. Stěžovatel v řízení před krajským soudem zastával stanovisko, že uvedené podání elektronicky podepsáno bylo (viz výše) a k prokázání tohoto tvrzení směřoval i svůj důkazní návrh (ohledání konkrétních emailových zpráv uchovaných v počítači zástupce stěžovatele).

[24] Co se týče argumentace krajského soudu, že se stěžovatel dozvěděl o výzvě k doplnění odvolání a že s ní mohl seznámit svého zástupce, se kterým byl v kontaktu (viz odstavec 6 tohoto rozsudku), Nejvyšší správní soud konstatuje, že dle § 34 odst. 2, věty druhé, správního řádu nemá doručení zastoupenému účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak. To, že se stěžovatel dozvěděl o výzvě k doplnění odvolání (což je zřejmé z toho, že dne 10. 3. 2014 předložil správnímu orgánu plnou moc pro svého zástupce na základě výzvy k předložení originálu plné moci, která byla součástí záslky obsahující i výzvu k doplnění odvolání), automaticky neznamená, že se o této výzvě dozvěděl i zástupce stěžovatele K. S. Dle § 34 odst. 2, věty druhé, správního řádu je pro běh lhůt rozhodující doručení zástupci a nikoliv zastoupenému.

[25] Z plné moci předložené správnímu orgánu dne 10. 3. 2014 nelze dovozovat, že by stěžovatel byl v této době v kontaktu se svým zástupcem, popř. že ho mohl seznámit

pokračování

s výzvou k doplnění odvolání. Uvedená plná moc je totiž datována dnem 5. 12. 2013, tj. dnem předcházejícím dni vyhotovení výzvy k doplnění odvolání zasílané stěžovateli (17. 2. 2014). Na plné moci navíc není podpis zástupce K. S., ale pouze podpis zastoupeného. Lze tedy uzavřít, že ve správním spise není obsažena žádná listina, která by nasvědčovala tomu, že se o výzvě k doplnění odvolání včas dozvěděl zástupce stěžovatele K. S.

[26] Co se týče důkazního návrhu stěžovatele na provedení důkazu znaleckým posudkem č. 35-1204/12/2014, soud uvádí, že provádění důkazu tímto posudkem je v řízení před Nejvyšším správním soudem nadbytečné, neboť je napadený rozsudek krajského soudu rušen pro nepřezkoumatelnost. Rovněž je nutné konstatovat, že stěžovatel uvedený posudek nenavrhл k důkazu v řízení před krajským soudem, ačkoliv tak učinit měl a mohl.

IV. Závěr

[27] Z důvodu nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V souladu s ustanovením § 110 odst. 4 s. ř. s. je krajský soud vázán právním názorem uvedeným v tomto rozhodnutí. V dalším řízení se krajský soud vypořádá se všemi důkazními návrhy stěžovatele.

[28] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. června 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu